

Jack L. Chalker

PRIEŠ LAIKO TĖKMĘ

Mokslinis fantastinis romanas

Buvęs Oro pajėgų karininkas ir slaptasis agentas Ronas Mūzikas paskiriamas branduolinės jėgainės saugumo vadovu. Tačiau ši jėgainė - tik širma, kuri slepia superslaptą laiko kelionių projektą siuntinėti stebėtojus į praeitį. Paviešėti praeityje kažkodėl itin veržiasi ir teroristų grupė. Ko teroristai tikisi iš laiko kelionių, nesunku atspėti, tačiau Ronas Mūzikas veikia suvokia, jog ir jis, ir teroristai tėra tik pėstininkai sudėtingame lošime, kurį lošia net dvi skirtingos žmonių civilizacijos...

Iš anglų kalbos vertė ANITA KAPOČIŪTĖ

Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

294 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Jack L. Chalker - DOWNTIMING THE NIGHTSIDE

New York, Baen books, 1993

Copyright © by Jack L. Chalker, 1985

Cover art copyright © by Barclay Shaw, 1993

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2004

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

Prologas

Ir kompiuteriai, ir juos prižiūrintys specialistai vis giliau ir giliau grimzdo į neviltį: net ir pačios tobuliausios gynybos priemonės, skirtos atremti branduolinius antpuolius, lazerinius antpuolius, tiesioginį įsiveržimą iš kosmoso bei visus kitus egzotiškus būdus, kuriais priešas galėjo pridaryti bėdos, neįstengtų visiškai efektyviai apsaugoti nuo nelemtosios laidynės.

Kažkur sugaudė sirena, ir po akimirkos visame gynybiniame komplekse jau plyšojo elektroninių pavojaus varpų kakofonija. Technikai metė visa, kuo tuo metu užsiėmė, ir nuskubėjo į darbo vietas; tiesa, netgi pavojui pakibus virš galvos, nuveikti jie galėjo ne kažin ką. Kompiuteriai susidoroti su darbu galėjo kur kas sparčiau nei jie, taigi, technikams teliko žiūrėti, nerimauti ir protarpiais tikrinti gynybinių sistemų būklę.

- Atleikia! - be jokio reikalo sušuko kažkuris. - O Viešpatie! Jūs tik pažvelkite į pagrindinę plokštę!

Visa jau buvo puikiausiai matyti pagrindiniame

situacijos ekrane: įvairių dydžių blyksniai, daugiau, nei kuris nors įstengtų suskaičiuoti, nenumaldomai artėjantys plačiu lankstu. Du iš gausybės tvyksnių buvo tiesiog milžiniški.

- Kokią bjaurastį jie į mus svaido dabar? Bene *planetas*? - sumurmėjo kažkas kitas; baugus klausimas aidžiai pasklido visoje patalpoje, kurioje, išjungus pavojaus sirenas, stojo staigi tylą.

Tai buvo tokia meteoritų liūtis, kokios iki šiol jiems dar neteko regėti - dešimtys tūkstančių įvairiausių kosminių nuolaužų bei šiukšlių, kurioms visoms būdinga viena bendra savybė: kiekvienas luistas buvo pakankamai didelis, kad nesubyrėjęs įlėktų į Žemės atmosferą. Maža to, šitos krušos nieku gyvu nepavadinsi atsitiktine. Kaip ir ankstesniosios, susiformavo ji kažkur netoli Jupiterio, tiksliau, pasitelkęs kosminius bukšyrus, ją suformavo priešas; pasikinkę planetos milžinės traukos jėgą, galingais energijos spinduliais, kokių gynėjai galėjo nebent pavydėti, jie iš anksto apskaičiuota trajektorija sistemos centro link bloškė ištisus meteoritų spiečius taip, kad šie neišvengiamai kliudytų Žemę.

Šis antpuolis, be kita ko, dar buvo ir ypatingai tiksliai nutaikytas - meteoritai smogs į Žemę sąlyginai nedidelėje, ketvirčio milijono kvadratiųjų kilometrų teritorijoje. Įvertinus protu sunkiai apėpiamą užduotį sugrupuoti užtaisus taip, kad jie išvis pasiektų tikslą, plotas išties labai jau mažas, tačiau jis milžiniškas tiems, kuriems tenka apsaugoti planetos paviršių nuo šitokios dangaus akmenų liūtis.

Keli šimtai užtaisų, paleistų iš tiksliai apskaičiuotų taškų, žinoma, be didesnio vargo pašalintų pavojų, tačiau Žemėje jau seniai nebeliko užtaisų - nei šiam, nei kokiam kitam tikslui. Vis dėlto milijonai planetos paviršiuje įtaisytų lazerinių pabūklų ir panašių gynybos priemonių turėjo sėkmingai išskabyti didžiąją meteoritų dalį, tačiau tai atsieis milžiniškus energijos kiekius. Kompiuteriai buvo užprogramuoti taip, kad pačiais galingiausiais ginklais taikytųsi į stambiausius meteoritus, kadangi krisdami sveiki jie sukeltų tikrą katastrofą, tačiau ir tai - ne išganinga išeitis: meteoritai subyrės į spiečius smulkesnių uolų luistų, o atmušti ir šiuos, ir visus kitus tiesiog nepakaks ginklų.

- Didžioji dalis pataikys į Indijos vandenyną, - lengviau atsidusęs ištarė kažkuris gynėjų. - Tačiau rytinė Afrikos pakrantė vis vien bus sumalta į miltus.

Tarp kitų įtampos kaustomų žmonių įvykius stebėjo ir aukštas, sudžiūvęs vyras išsitaršiusiais šviesiais plaukais. Jis atsiduso ir palingavo galvą. Žmogus buvo dar gana jaunas, tačiau kone perkaręs, net šiek tiek gunktelėjęs, o sukritęs jo veidas - toks raukšlėtas ir išsekęs, kad jis atrodė gerokai vyresnis nei buvo iš tikrųjų. Jis apsisuko ir išžirgliojo iš apžvalgos kambario, patraukė prie lifto ir pasikėlė penkis aukštus - į vadovybės štabo aukštą. Apsauginiai tik skersa akimi dėbtelėjo į jį - šiame aukšte jis buvo puikiai pažįstamas - o jis tvirtu, ryžtingu žingsniu patraukė prie sekretoriaus stalo.

- Noriu tučtuojau pasikalbėti su Pirmininku, - pasakė jis sekretoriui, kuris nedelsdamas linktelėjo ir nuspaudė mažytį interkomo mygtuką.

- Atėjo pulkininkas Benonis, - gyvai išbėrė jis. Neaiškiai sutreškėjo atsakymas, ir sekretorius vėl atsigrėžė į aukštą šviesiaplaukį vyrą. - Jis priims

jus dabar pat.

Benonis linktelėjo ir, apsukęs sekretoriaus stalą, priėjo prie didelių slankiojančių durų. Šįsyk apsauginiai, o taip pat ir skenavimo aparatai, jau kruopščiai patikrino jo tapatybę, nors ir pažinojo jį kaip nuluptą. Pirmininkas nepasitikėjo niekuo, tad Benonis žinojo, kad, net įėjusį vidun, jį nuolat stebės kompiuteriu valdomi gynybiniai mechanizmai, kruopščiai vertinantys kiekvieną jo krus-telėjimą, kiekvieną veido išraiškos pasikeitimą - jie patys ir spręs, ar jis gali sukelti grėsmę Pirmi-ninkui, ar ne. Nepasakytum, kad Benoniui tai bu-vo visiškai nesvarbu - jis tiesiog nekreipė jokio dėmesio.

Maksas Šumbas - Demokratinio Gimtojo Pasau-lio Vadovybės Tarybos Pirmininkas - buvo išvaiz-dus pusamžis vyras, vienas iš tų, kurių išvaizdai bėgantys metai labiau padeda nei kenkia. Jis sė-dėjo už savo didžiulio, U formos stalo, sklaidy-damas kažkokius dokumentus, ir ne iš karto pa-kėlė akis į įėjusį pulkininką. Vis dėlto Benonis puikiai žinojo, kaip jam elgtis: patogiai klestelėjo į krėslą, stovintį priešais Pirmininko stalą, ir ėmė

laukti.

Galų gale Pirmininkas kilstelėjo galvą, linktelėjo ir padėjo popierius į šalį, bet nenusišypsojo.

- Ką gi, Erikai, šįsyk mums pasisekė.

Benonis linktelėjo.

- Tačiau kitą kartą - vargu bau pasiseks, o dar kitą - sėkmė jau tikrai nusigręš.

Šumbas atsiduso.

- Lyg ir reikėtų manyti, kad šitokiais kiekiais laidydami akmenis, jie greitai jų pritrūks. - Jis įbedė žvilgsnį tiesiai į karininką. - Bet dabar jau tikrai nebeatrodo, kad projektas galėtų išdegti. Jų atkirčio sulauki kiekviename žingsnyje. Tiesą sakant, situacija netgi pablogėjo. O mums dar prireiks tos energijos, kurią tu švaistai, Erikai.

- Tai jau nebebus svarbu. Juk pirmiausia kaip tik dėl to tu pats ir patvirtinai projektą. Kad ir lėtai, mūsų gynybos priemonės neišvengiamai byra. Iš pradžių mes, optimistiniausiais apskaičiavimais, numatėme, kad, puldami šitokiais mastais, jie sugebės įsiveržti maždaug po devynerių metų. Mano veikla šį terminą sutrumpino nebent metais,

daugių daugiausia - dvejais. O atšaukti projekto jūs negalite jokių atveju. Jeigu nugalės jie, tai bus vienintelis dar likęs kelias atsitraukti.

Šumbas net nebandė neigti akivaizdžios tiesos. Jis, būdamas politikas, ir šiaip jau pernelyg dažnai tai darydavo.

- Spėju, kad atėjai čionai prašyti leidimo dar vienam bandymui.

- Perleidome šį variantą per kompiuterį ir įsitikinome, kad jo sėkmės tikimybė - pati didžiausia. Kadangi mes patys tiesiogiai nedalyvausime, tiesiog tam tikro periodo žmonės bus stumtelėti arčiau mūsų, tad neturėtų kristi į akis, kad mes išvis čia prikišome nagus. Pokyčių mūsų naudai mastą sunku būtų pervertinti, tačiau tie pokyčiai būtų neįtikėtinais subtilūs. Esama netgi tokios tikimybės, kad išvis nebus jokios revoliucijos, neįsipliesks karas. Visi mes būsime didžiulė laiminga šeima - šeima, kurios galva - Žemė. Jūsų paties linija išlieka stabili. Situacija pasikeis iš esmės, tačiau jūs liksite valdžioje.

- Šitai aš patikrinsiu, perleidęs per savo kompiuterį. Ir vis dėlto dar abejoju. Gali būti, kad vie-

na stambesnė operacija - tai ir viskas, ką dar galime sau leisti. Daugią daugiausia - dvi. Pastarasis antpuolis - tik artimiausios ateities įvykių pranašas. Kitą kartą smūgis teks Europai arba Šiaurės Amerikai, arba rytų Kinijai. Anksčiau ar vėliau tai neišvengiamai įvyks.

- Ką gi, pamėginkite atlikti visus įmanomus apskaičiavimus. Bandyti tikrai verta. Kaip ir sakėte pats, jau rytoj mums gali imti svilti padai. Juk turbūt neprieštarausite, kad verčiau išmėginti visa, kas įmanoma, nei valdyti... *šitai*. Ar ne tiesa?

- Jeigu būtų kitaip, aš nebūčiau leidęs tau net pradėti. Vis dėlto, nors praėjo jau nemažai laiko, aš iki šiol nesuprantu, kokie motyvai skatina tave patį šituo užsiimti.

- Jūs kuo puikiausiai žinote, kaip veikia dėsniai. Savuoju pavidalu aš galiu gyvuoti tik priešistoriniais laikais arba realybės taške. Žilos senovės aš jau sotus iki kaklo, o karšta meile kitapasauliečiams irgi toli gražu neliepsnoju. Man kur kas labiau patinka nesuteršta žmonija. Jei man jau tenka gyventi čia ir aš nepageidauju jų valdžios, va-

dinasi, laimėti turite jūs. Daugiau neturiu ką pridurti.

Kažin, ar jau tikrai taip?.. - Šumbas niekaip nevaliojo nusikratyti tokių minčių. Jis niekada per daug nemėgo šito keisto žmogaus, kuris jokio laiko ar vietos negalėjo vadinti savu, niekada juo visiškai nepasitikėjo. Patiklumas ir šiaip anaip tol nebuvo viena ryškiausių Pirmininko savybių. Galų gale jis atsakė:

- Aš viską dar kartą patikrinsiu pats, tada tau pranešiu.

Pulkininkas atsistojo, išsitempė ir atidavė pagarbą.

- Nieko daugiau ir negaliu prašyti, pone, - atsakė, tada vikriai apsisuko ir išžirgliojo iš kabineto. Jis tiesiu taikymu nudrožė ruoštis ir dar kartą patikrinti paskutiniųjų apskaičiavimų. Jis iš anksto žinojo, kad jo planui bus pritarta, kaip žinojo ir tai, į kokius keistus takus tas planas išves, kiek gyvenimų pakeis, kiek jų pražudys, o kiek - sukurs. Jis tiksliai žinojo netgi tai, kur atsidurs pats, bet nežinojo, ką tenai suras.

Pagrindinė linija 236.6

Kalvert Klifas, Merilendas,

JAV

Statinsys toli gražu neatrodė itin įspūdingas - gana žemas, kokios paprastai ir būdavo visos branduolinės jėgainės, apkėtas viršūnes plačiai išsibarsčiusių didžiulių uolų, kuriose slūgsojo fosilijų liekanos iš kadai užmirštų jūrų - uolos žvelgė žemyn, į plačią Patuksento upę, plukdančią savo vandenį į Čespiko įlanką. Paties jėgainės pasta-to kadaise būta balto, tačiau laikas ir permainingi orai atliko savo darbą - statinio sienos dabar jau buvo pilkesnės ir murzinesnės net už nesuskaičiuojamas žuvėdras, nenuilstamai sukančias ratus ir krykaujančias viršum uolų.

Daugelis atominių jėgainių, įskaitant ir šią, jau buvo nebenaudojamos - jas prižiūrėti pernelyg brangu, o ir pernelyg pavojinga. Vis dėlto dauguma vietinių, kaip ir dauguma visos valstijos, gyventojų tebemanė, kad šis gremėzdiškas dinozauras, šis paminklas nepagrįstam kadai praeitin

nugarmėjusio aukso amžiaus optimizmui, tiekia jiems kone visą elektros energiją - nors elektros jis negamino visiškai, nebegamino jau daugelį metų. Ir vis dėlto visuotinė iliuzija buvo sukurta taip tobulai, kad šeimos, suvažiavusios iš visos apylinkės fermų savaitgaliui pasimaudyti ir paieškoti fosilijų, neretai pasiekdavo ir jėgainės lankytojų centrą, kur susilaukdavo Dujų ir Elektros Kompanijos gražbylysčių apie branduolinių jėgainių, o ypač - šitos stebuklus bei saugumą.

Jis galvojo apie visa tai, įriedėdamas pro vartus į darbuotojų automobilių stovėjimo aikštelę ir sukdamas palei masyvią tvorą, juosiančią ne tik aikštelę, bet ir tikrąjį įėjimą į jėgainę. Kažin, nejučia dingtelėjo mintis, kaip galima savaitė po savaitės ramia sąžine rinkti pinigus už tai, kad šeri patiklius lankytojus smagiais, įtikinamais pramanais?

Jėgainėje buvo tariamai įrengta solidi apsaugos sistema, neva turinti saugoti nuo vis dar neįtikėtinai skaitlingų protestuotojų prieš branduolinės energijos panaudojimą, o taip pat dar ir dėl to, kad teritorijos dalyje buvo įkurdintas karinio jūrų

laivyno rezervo dalinys, kurio paskirtis - pasirūpinti branduoline energija bei atliekomis. Iš tikrųjų visa priedanga buvo sukurta taip įtikinamai, taip tobulai, kad jam, ko gero, net nevertėjo stebėtis, jog apgaulė sėkmingai gyvuoja šitaip ilgai. Ji buvo tokia išbaigta, kad jis, netgi dabar, įvažiuodamas į teritoriją ir ruošdamasis kelias savaites apšilinti kojas, kol pagaliau galutinai perims įmonės apsaugos viršininko pareigas, pats nėmaž nenutuokė, kas čia daroma iš tikrųjų.

Vis dėlto su problemomis jis jau buvo susipažinęs. Vos prieš mėnesį prityrusių desantininkų grupė iš Oro pajėgų saugumo padalinio sugebėjo prasibrauti vidun ir, nepaisant visų įmantriausių apsaugos priemonių, tiesiogine žodžio prasme lyg niekur nieko užėmė įmonę. Tai kainavo darbo vietą ankstesniajam apsaugos viršininkui. O pasakui tiems, kuriuos Nacionalinio Saugumo Agentūros(1) kompiuteriai atrinko kaip labiausiai kvalifikuotus šiai užduočiai, buvo pateikta po kauge sudėtingų planų bei projektų ir paprašyta nurodyti skylės bei pasiūlyti geresnes apsaugos priemones. Atrodo, kad, bent jau saugumo požiūriu,

jo darbas buvo įvertintas geriausiai. O įvertinimą sekė ir šuolis į GS-17, tad jis sutiko užimti naujas pareigas, vos sulaukęs pasiūlymo, nors tuo metu nė nenutuokė, nei kur, nei kokioje įmonėje teks dirbti. Sužinojęs, kad naujoji darbo vieta - vos per dvi valandas kelio nuo dabartinės tarnybos NSA padalinyje, jis liko sužavėtas.

Tačiau tai, kas laukė jo šiandien, vargu bau galėjai vadinti labai malonia įžanga. Šiandien jam teks susitikti su Džo Rigso - tai yra tuo žmogumi, kurį pakeis - o taip pat ir išdidėliais Rigso darbuotojais. Jis iš anksto nutuokė, kad jo laukia kelios nelabai jaukios valandėlės. Tad dar valandėlei stabtelėjo pasimėgauti tyvuliuojančio vandens reginiu vaikiame, gaiviame birželio ore, o paskui patraukė prie pačių paprasčiausių durų su pernelyg akių nebadančiais užrašais: "Tiktai darbuotojams! Paspėjimas! Asmenims, neturintiems leidimo, toliau eiti draudžiama! Būtinai ženkliukai ir identifikacijos kortelės!" O *tai* jau buvo labai švelniai pasakyta....

Pastabos

- 1) Nacionalinė Saugumo Agentūra (National Security Agency - NSA) - didžiausia ir pati slapčiausia iš JAV žvalgybos institucijų, kurios paskirtis - perimti pokalbius užsienio ryšių sistemose, o taip pat ir apsaugoti JAV transliacijas.
- 2) Angliškai Gruzija ir Džordžija skamba vienodai - Georgia.
- 3) Įvykęs faktas.